

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра практичної психології**

**Освітня програма підвищення кваліфікації
практичних психологів, вчителів психології
предмет: «Практична психологія», «Психологія»
«Актуальні напрями діяльності практичного психолога»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри практичної психології
(протокол № 7 від 11 жовтня 2023 р.)

Завідувач кафедри

Ігор КОРНІЄНКО

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 11 від 30.11.2023 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

Освітня програма підвищення кваліфікації практичних психологів «Актуальні напрями діяльності практичного психолога»

Розробники:

завідувач кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук
Корнієнко І.О.,
старший викладач кафедри практичної психології Єфімова С.М.

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Мета: науково-методичний супровід професійного розвитку практичних психологів для розвитку їхніх компетенцій у здійсненні просвітницького, профілактичного та консультативного напрямів діяльності.

Напрямок: забезпечення і підтримка психічного здоров'я учасників освітнього процесу (вихованців ЗДО, учнів закладів освіти, педагогічних працівників, батьків), професійний саморозвиток практичного психолога, зокрема:

1. поглиблення знання практичних психологів про основи прикладної психології
2. володіння інструментами (методи, методики, процедури) для здійснення психологічної просвіти щодо психологічного благополуччя та психічного здоров'я учасників освітнього процесу
3. розвиток навичок консультування, укладання профілактичних та психокорекційних програм
4. виявлення впливу власних особистісних особливостей на характер здійснення практичної діяльності

Обсяг: 36 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, дистанційна, очно-дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- **ЗК.01 Соціальна компетентність** — здатність до конструктивного спілкування в різних середовищах, співпрацювати у команді, критично оцінювати соціальні події та явища, налагоджувати ефективну міжособистісну комунікацію
- **ЗК.04 Особиста та навчальна компетентність** – здатність до професійного розвитку, навчання впродовж життя, самопрезентації себе та результатів своєї професійної діяльності, планувати та управляти власним робочим часом
- **ЗК.08 Мовна компетентність** – здатність розуміти, висловлювати та інтепретувати поняття, факти, думки, почуття як усно, так і письмово,

слухати, говорити, читати, писати у відповідних соціальних та культурних контекстах;

- **ЗК.09 Етична компетентність** – здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах професійної підготовленості, дотримуватись правил надання психологічної допомоги, діяти на основі етичних міркувань, доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до міжкультурності
- **ЗК.03 Цифрова компетентність** – здатність застосовувати та використовувати інформаційні новітні інноваційні технології на основі набутих знань, умінь та навичок, як у професійній діяльності, так й у життєдіяльності.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області

Очікувані результати навчання:

- визначає актуальні напрями та завдання психологічної просвіти з урахуванням актуальної соціально-психологічної ситуації в закладі освіти (Б.1);
- демонструє вміння укладати психокорекційні та профілактичні програми (А1.У2., А1.У4., А1.33.);
- розпізнає впливи конкретних методів та прийомів у консультуванні (Г1., Г1.31., Г1.У1.);
- демонструє здатність до самоусвідомлення та відповідальності за здійснений вибір (Г3.У1);

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вхідне опитування

Час за робочою навчальною програмою – 2 годин

Тема 1.1. Інтеграційно-мотиваційне заняття (практичне, 2 год)

План практичного заняття

1. Ознайомлення з програмою курсу та особливостями навчання за дистанційною формою
2. Знайомство з слухачами, реєстрація
3. Презентація «Вхід в систему дистанційного навчання, ознайомлення з навчальним середовищем, інструменти взаємодії»
4. Вправи на знайомство учасників групи та налаштування на навчання

Модуль 1. Освітня політика

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1.1. Науково-методичний супровід діяльності працівників психологічної служби (лекція, 4 години)

1. Нормативно правові документи що забезпечують діяльність психологічної служби системи освіти.
2. Типова документація практичного психолога і соціального педагога.
3. Професійна компетентність працівника психологічної служби.
4. Формування траєкторії професійного розвитку практичного психолога і соціального педагога.
5. Стратегії розвитку психологічної служби системи освіти.

Модуль 2. Техніки та технології психокорекційної та консультативної роботи практичного психолога

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

Тема 2.1. Сучасні психокорекційні методи впливу на процес становлення особистості (лекція, 2 год)

План лекційного заняття

1. Психологічна корекція як сфера діяльності практичного психолога: види, принципи, цілі та завдання
2. Компоненти професійної готовності до психокорекційного впливу
3. Методи практичної корекції
  - ігротерапія
  - арттерапія

- психогімнастика
- методи поведінкової корекції
- психодрама

Тема 2.2. Психологічні основи групової психокорекції (практичне, 2 год)

План практичного заняття

Специфіка групової форми психокорекції: комплектування, склад, кількість учасників, частота та тривалість зустрічей

Аналіз групової динаміки

Соціально-психологічний тренінг як засіб корекції: визначення мети, завдань та пріоритетних заходів для досягнення конкретних цілей

Укладання програми соціально-психологічного тренінгу як засобу корекції: вступ, основна частина - вправи, техніки, проектування ходу реалізації, завершення, рефлексія

Тема 2.3. Особливості процесу індивідуального консультування (тренінг, 4 год)

План теоретичної частини тренінгу

1. Схема індивідуального консультування
2. Основні методи впливу, їх опис та функції
3. Встановлення контакту та рівні присутності консультанта

План практичної частини тренінгу

1. Проведення індивідуальної консультації в умовах “клієнт-консультант-спостерігач”
2. Рефлексія досвіду

Модуль 3. Профілактичні програми в діяльності практичного психолога

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

Тема 3.1. Основні принципи побудови профілактичних програм (лекція, 2 год)

План лекційного заняття

1. Конструктивно-позитивний характер профілактичних програм
2. Комплексний та послідовний підхід до проблеми
3. Проактивність профілактичних програм

4. Принципи доступності, своєчасності, доповнюваності
5. Основні стратегії впливу, що використовуються в профілактичних програмах: інформаційна стратегія; стратегія розвитку життєво необхідних навичок та цінностей; стратегія ціннісної альтернативи; стратегія соціальних мереж; стратегія (модель) зміни поведінки

Тема 3.2. Психологічні аспекти профілактики різноманітних проявів насильства в освітньому середовищі (тренінг, 2 год)

План тренінгу

1. Виявлення ознак фізичного, психологічного, сексуального кривдження
2. Підбір діагностичних методик для вияву проблеми
3. Укладання тренінгової програми/інтерактивних занять щодо запобігання різноманітних проявів насильства, зокрема булінгу, в освітньому середовищі

Тема 3.3. Форми та методи роботи практичного психолога з залежною поведінкою учасників освітнього процесу (лекція, 2 год, практичне, 2 год)

План лекційного заняття

1. Укласти психологічний портрет особи з залежною поведінкою
2. Описати етапи зміни поведінки: мотивування, схвалення, намір, практика, підтримка
3. Описати рівні профілактичного впливу: особистісний, найближчого оточення, соціальний

План практичного заняття

1. Описати власний досвід застосування певної форми профілактичної роботи: індивідуальне консультування, інформаційні канали, семінари, тренінги розвитку навичок, групи підтримки, акції

Модуль 4. Супервізія та інтервізія як основний метод професійного розвитку практичного психолога

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 4.1. Супервізія та інтервізія як метод зміни існуючої практики (лекція, 2 год)

План лекційного заняття

1. Поняття супервізії та інтервізії як сучасних методів зміни існуючої практики.
2. Роль рефлексії для отримання ефективних результатів.
3. Умови проведення супервізійної та інтервізійної групи.
4. Технологія групового обговорення.

Тема 4.2. Практика інтервізії та рефлексія досвіду (тренінг, 4 год)

План тренінгу

1. Особливості тематики для обговорення в інтервізійній групі.
2. Утворення інтервізійної групи та її проведення.
3. Рефлексія отриманого досвіду.

Вихідне опитування

Час за робочою навчальною програмою – 1 година

Тестування

Час за робочою навчальною програмою – 1 година

Практична підсумкова робота

Час за робочою навчальною програмою — 6 годин

Круглий стіл, де відбуватиметься презентація слухачами результатів втілення у практичну діяльність основних підходів щодо укладання програми соціально-психологічного тренінгу як засобу групової психокорекції, пропонованих на КПК, рефлексії щодо застосування методів кризового та сталого консультування у таких програмах

практичного психолога									
<i>Тема 3.1. Основні принципи побудови профілактичних програм</i>		2							
<i>Тема 3.2. Психологічні аспекти профілактики різноманітних проявів насильства в освітньому середовищі</i>				2					
<i>Тема 3.3. Форми та методи роботи практичного психолога з залежною поведінкою учасників освітнього процесу</i>		2	2						
Модуль 4. Супервізія та інтервізія як основний метод професійного розвитку практичного психолога	6								
<i>Тема 4.1. Супервізія та інтервізія як метод зміни існуючої практики</i>		2							
<i>Тема 4.2. Практика інтервізії та рефлексія досвіду</i>				4					
Вихідне опитування. Рефлексія	1		1						
Тестування	1		1						
Круглий стіл	6		6						
Всього:	36	12	14	10					

Література

1. https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf (Професійний стандарт “Практичний психолог закладу освіти”)
2. Антибулінг. Практичні заняття/Л.В. Береговська, О.С. Данилюк, І.І. Залеська та ін.: упоряд.: В.С. Легка, О.О. Овчар, Г.М. Семенів. - Київ: “Видавнична група “Шкільний світ”, 2019. - 152 с.
3. Бовть О.Б. “Психокоррекционная работа по предупреждению агрессивности детей младшего школьного возраста” - журн. “Практична психологія та соціальна робота”, 1998, N 1,3, с.4- 5.
4. Кузькова Л. Техніки вікової психокорекції. – К.: Главник, 2008. (Серія «Психологічний інструментарій»).

5. Мілютіна К.Л. Теорія і практика психологічного тренінгу / К.Л. Мілютіна. – К. : МАУП, 2006. – 175 с.
6. Мілютіна К.Л. Психологія успіху : навч. посіб. / К.Л. Мілютіна. – К. : Главник, 2008. – 144 с. – (Психол. інструментарій).
7. Панок В.Г Прикладна психологія. Теоретичні проблеми : монографія / В.Г. Панок. – Київ : Ніка-Центр, 2017. – 188 с.
8. Психосоціальна допомога в роботі з кризовою особистістю : навчальний посібник / наук. ред. та керівник проблем. групи – Л.М. Вольнова. – К. , 2012. – 275 с.
9. Терлецькій Л. Психокорекція засобами малюнку. – К.: Главник, 2007. (Серія «Психологічний інструментарій»).
10. Шоутен Т. Менеджмент керівників закладів дошкільної і початкової освіти: Навчальний посібник / За редакцією Л.І. Даниленко, О.І. Зайченко. – К.: САД-ФО Парашин К.С., 2009. – .122.
11. Яценко Т.С. Психологічні основи групової психокорекції. – К.: Либідь, 1996.
12. Яценко Т.С. Основи глибинної психокорекції. Теорія і практика: Навчальний посібник. К.: Вища школа., 2006.
13. <https://studfile.net/preview/7329944/page:3/> (форми і методи соціальної роботи з клієнтами що мають ігрову залежність)
14. <https://habr.com/ru/post/210740/> (аналіз популярних теорій ігрової залежності)